dosarul nr. 2-26954/2023
2-23182409-12-2-20122023

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

06 august 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău, sediul Buiucani
Instanța de judecată în componența:
Preşedinte de şedinţă, judecător Eugeniu Beșelea
Grefier Cocieru Victoria
cu participarea:

reprezentantului pârâtului Agenția Servicii Publice – Dari Victoria, în baza procurii nr. 01/1373 din 06.02.2024

examinînd în ședință publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată concretizată înaintată de Chiseliov Alexandru către Țugui Artur, Ciumac Andrei, IP „Agenția Servicii Publice” și Burac Denis privind încasarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune și cheltuielilor de judecată

a c o n s t a t a t :

Argumentele participanților la proces:

1. La 18.12.203, Chiseliov Alexandru s-a adresat cu cerere de chemare în judecată prin intermediul avocatului Istrati Maria către Țugui Artur, Ciumac Andrei, IP „Agenția Servicii Publice” privind încasarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune, în sumă de 9 000 euro, încasarea prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei, precum și a cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea acțiunii, reclamantul în esență a invocat faptul că în luna noiembrie 2013 a procurat de la Burac Denis a/m de model *****, n/î *****, pentru care a achitat suma de 9 000 euro. Procurarea inițială a fost documentată prin eliberarea unei procuri din numele lui Burac Denis.

Până la înmatricularea a/m pe numele său, a stabilit că la computerul de bord al a/m diferă WIN cod-ul față de cel prezent la a/m. În legătură cu aceste circumstanțe s-a adresat la organele de poliție, fiind stabilit că numărul de marcaj (codul WIN) al caroseriei a/m a fost modificat.

Pe acest caz a fost pornită o urmărire penală, iar colaboratorii ÎS „Centrul Resurselor Informaționale de stat Registru”, Ciumac Andrei și Țugui Artur au fost condamnați în baza art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal, pentru neglijența în serviciu manifestată la înmatricularea inițială a

acestui a/m.

La fel, în cadrul cauzei penale a fost admisă, irevocabil, în principiu, acțiunea civilă privind încasarea în folosul reclamantului de la Țugui Artur, Ciumac Andrei și ÎS „CRIS Registru” a prejudiciului material cauzat prin infracțiune, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să decidă instanța civilă.

3. Prin încheierea din 26.12.2023, a fost refuzată primirea cererii de chemare în judecată în latura solicitării încasării prejudiciului moral, având în vedere că acest capăt de cerere a fost soluționat irevocabil prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01.12.2021 și deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 17.01.2023.

4. Prin referința depusă, avocatul Ionaș Gheorghe, reprezentantul pârâților Țugui Artur și Ciumac Andrei, a solicitat respingerea cererii ca fiind neîntemeiată, deoarece este înaintată față de pârâți necorespunzători.

În motivarea poziției sale, a indicat în esență că, temeiul acțiunii se bazează pe încasarea datoriei ca urmare a răspunderii delictuale, cu toate că temeiul răspunderii în prezenta cauză urmează a fi cel contractual, ce rezultă din relațiile contractuale de vânzare-cumpărare între Chiseliov Alexandru și Burac Denis, având în vedere viciile bunului vândut de Burac Denis lui Chiseliov Artur.

În altă ordine de idei, a indicat că nu există legătură cauzală directă între delictul pârâților și urmarea prejudiciabilă cauzată lui Chiseliov Alexandru.

Prin referința depusă, pârâtul – ÎS „Agenția Servicii Publice”, succesorul ÎS „CRIS Registru”, a solicitat respingerea acțiunii în latura încasării prejudiciului material și încetarea procesului în latura solicitării de încasare a prejudiciului moral.

În motivarea poziției sale, a invocat în esență faptul că reclamantul nu a probat comiterea delictului de către pârât, iar solicitarea cu privire la încasarea prejudiciului moral a fost soluționat irevocabil în cadrul cauzei penale în privința angajaților pârâtului.

5. Prin încheierea protocolară din 16.04.2024, a fost admisă solicitarea părții reclamante de concretizare a cercului participanților la proces, fiind atras în calitate de copârât și Burac Denis.

6. În ședința de judecată, avocatul reclamantului, Istrati Maria a solicitat admiterea acțiunii în modul în care a fost înaintată inițial, cu precizarea solicitărilor și față de copârâtul Burac Denis.

În ședința de judecată, avocatul pârâților Țugui Artur și Ciumac Andrei, Ionaș Gheorghe, precum și reprezentantul pârâtului ÎS „Agenția Servicii Publice” au solicitat respingerea acțiunii.

Pârâtul Burac Denis, în ședința de judecată nu s-a prezentat, fiind citat legal (f.d. 174-175), fără a comunica cauza absenței sale, motiv pentru care instanța a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Aprecierea instanței de judecată:

7. Audiind opinia participanților la proces, examinând cererea de chemare în judecată în raport cu materialele dosarului, instanța de judecată consideră că cererea de chemare în judecată înaintată urmează a fi admisă parțial, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.118 alin.(1),(3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi

ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

În cadrul examinării cauzei s-a constatat că pârâții Țugui Artur și Ciumac Andrei au fost condamnați definitiv și irevocabil în baza art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal, prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 12.04.2018, decizia Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 01.12.2021 și decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 17.01.2023, inclusiv pentru faptul neglijenței în serviciu, manifestate prin înmatricularea a/m *****, n/î *****, ale cărui Cod WIN era modificat. Prin aceleași hotărâri, instanțele de judecată au admis în principiu acțiunea civilă înaintată de reclamant către Țugui Artur, Ciumac Andrei și ÎS „CRIS Registru", al cărei succesor în drepturi, la moment este ÎS "Agenția Servicii Publice", privind repararea prejudiciului material cauzat prin infracțiune, urmând ca asupra despăgubirilor cuvenite să decidă instanța civilă. Totodată, la baza acestei soluții, potrivit deciziei Colegului penal al Curții de Apel Chișinău din 01.12.2021, a stat motivul că acțiunea civilă urmează a fi soluționată cu participarea lui Burac Denis. (f.d. 10-47)

Subsecvent, instanța de judecată notează că reclamantul și-a întemeiat cererea de chemare în judecată (temeiul acțiunii) pe răspunderea delictuală și cea a prepusului față de comitent, reglementată de prevederile art. art. 1998, 2005 și 2006 Cod civil în redacția, în vigoare din 01.03.2019.

Totodată, instanța de judecată reține că delictul invocat ca temei al răspunderii pârâților Țugui Artur, Ciumac Andrei și ÎS „Agenția Servicii Publice" și care a fost confirmat prin hotărârile judecătorești penale, sus indicate, a fost comis la 24.06.2011, adică sub auspiciul prevederilor Codului civil în vigoare până la 01.03.2019.

În acest sens, instanța de judecată reține că potrivit art. 7 din Codul civil, (1) Legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică şi nici nu suprimă condiţiile de constituire a unei situaţii juridice constituite anterior, nici condiţiile de stingere a unei situaţii juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică şi nu desfiinţează efectele deja produse ale unei situaţii juridice stinse sau în curs de realizare.
(2) Legea nouă este aplicabilă situaţiilor juridice în curs de realizare la data intrării sale în vigoare.
(3) De la data intrării în vigoare a legii noi, efectele legii vechi încetează, cu excepţia cazurilor în care legea nouă prevede altfel.
(4) În cazul situaţiilor juridice contractuale în curs de realizare la data intrării în vigoare a legii noi, legea veche va continua să guverneze natura şi întinderea drepturilor şi obligaţiilor părţilor, precum şi orice alte efecte contractuale, dacă legea nouă nu prevede altfel.
(5) În situaţiile prevăzute la alin.(4), dispoziţiile legii noi se aplică modalităţilor de exercitare a drepturilor sau de executare a obligaţiilor, precum şi de înstrăinare, preluare, transformare sau de stingere a acestora. De asemenea, dacă legea nouă nu prevede altfel, clauzele unui act juridic încheiat anterior intrării în vigoare a legii noi contrare dispoziţiilor ei imperative sînt, de la această dată, lipsite de orice efect juridic.
(6) Dispoziţiile legii noi privitoare la termenele de prescripţie atît extinctivă, cît şi achizitivă (uzucapiune) se aplică termenului de prescripţie care a început să curgă înainte de data intrării ei în vigoare şi nu a expirat înainte de acea dată. În acest caz, termenul curs anterior se ia în cont. Începutul, suspendarea şi întreruperea termenului de prescripţie se determină, pentru perioada anterioară intrării în vigoare a legii noi, de legea veche.
(7) Dacă termenul de prescripţie prevăzut de legea nouă este mai scurt decît cel prevăzut de legea veche, atunci, începînd cu data intrării în vigoare a legii noi, începe să curgă un nou termen de

prescripţie în condiţiile legii noi. În acest caz, termenul curs anterior nu se ia în cont. Dispoziţiile prezentului alineat se aplică şi în cazul în care legea nouă declară prescriptibil extinctiv dreptul la acţiune care conform legii vechi era imprescriptibil extinctiv.
(8) În cazul menţionat la alin.(7), dacă termenul de prescripţie prevăzut de legea veche expiră înainte de termenul de prescripţie prevăzut de legea nouă, prescripţia se împlineşte la expirarea termenului stabilit de legea veche.

Astfel, instanța de judecată, nu poate aplica prevederile legale invocate de reclamant, având în vedere că acestea nu au efect retroactiv, speței fiindu-i aplicabile prevederile art. art. 1398, 1403, 1404 Cod civil, în redacția de până la 01.03.2019.

Potrivit art. art. 1398, 1403, 1404 Cod civil, (1) Cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

(2) Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăţie se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege.

(3) O altă persoană decît autorul prejudiciului este obligată să repare prejudiciul numai în cazurile expres prevăzute de lege.

(4) Prejudiciul nu se repară dacă a fost cauzat la rugămintea sau cu consimţământul persoanei vătămate şi dacă fapta autorului nu vine în contradicţie cu normele de etică şi morală.

Articolul 1403. Răspunderea comitentului pentru fapta prepusului

(1) Comitentul răspunde de prejudiciul cauzat cu vinovăţie de prepusul său în funcţiile care i s-au încredinţat.

(2) Comitentul conservă dreptul de regres contra prepusului. Prepusul se poate exonera dacă va dovedi că s-a conformat întocmai instrucţiunilor comitentului.

Articolul 1404. Răspunderea pentru prejudiciul cauzat de o autoritate publică sau de o persoană cu funcţie de răspundere

(1) Prejudiciul cauzat printr-un act administrativ ilegal sau nesoluţionarea în termen legal a unei cereri de către o autoritate publică sau de către o persoană cu funcţie de răspundere din cadrul ei se repară integral de autoritatea publică. Persoana cu funcţie de răspundere va răspunde solidar în cazul intenţiei sau culpei grave.

(2) Persoanele fizice au dreptul să ceară repararea prejudiciului moral cauzat prin acţiunile indicate la alin.(1).

(3) Obligaţia de reparare a prejudiciului nu se naşte în măsura în care cel prejudiciat a omis, cu intenţie ori din culpă gravă, să înlăture prejudiciul prin mijloace legale.

(4) În cazul în care o autoritate publică are o obligaţie impusă de un act adoptat în scopul protecţiei contra riscului de producere a unui anumit fel de prejudiciu, ea răspunde pentru prejudiciul de acest fel cauzat sau nepreîntîmpinat prin neexecutarea obligaţiei, cu excepţia cazului cînd autoritatea publică demonstrează că a dat dovadă de diligenţă rezonabilă în executarea obligaţiei.

(5) Autoritatea publică nu răspunde pentru prejudiciul cauzat prin adoptarea unui act normativ sau omisiunea de a-l adopta, sau prin omisiunea de a pune în aplicare o lege.

Astfel, având în vedere constatările din hotărârile irevocabile efectuate în cadrul cauzei penale în privința pârâților Țugui Artur și Ciumac Andrei, indicate supra, prin care s-a admis acțiunea civilă depusă de Chiseliov Alexandru pentru repararea prejudiciului material cauzat prin infracțiune, precum și faptul că acest prejudiciu a fost cauzat în timpul exercitării obligațiilor de serviciu în cadrul ÎS ”CRIS Registru” (succesor în drepturi ASP în prezent), instanța consideră necesar de a dispune încasarea în mod solidar de la Țugui Artur, Ciumac Andrei și ÎS „Agenția

Servicii Publice”, suma de 9 000 euro, echivalent în lei, conform cursului BNM la data executării, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune.

În altă ordine de idei, este de menționat faptul că pretențiile invocate față de pârâtul Burac Denis, implicit, sunt la fel întemeiate pe prevederile ce reglementează răspunderea pentru prejudiciul cauzat prin delict, însă careva probe care ar confirma săvârșirea faptei ilicite de către Burac Denis (delictul) nu au fost prezentate instanței, pe când participarea acestuia a fost recunoscută necesară pentru soluționarea reparării prejudiciului cauzat reclamantului, motiv pentru care instanța de judecată va respinge acțiunea în latura solicitărilor față de Burac Denis.

Subsecvent, cu privire la solicitările reclamantului privind încasarea prejudiciului moral, instanța de judecată s-a expus prin încheierea din 26.12.2023, fiind dispus refuzul primirii cererii de chemare în judecată în această latură. (f.d.52)

Totodată, solicitarea de încasare a cheltuielilor de judecată înaintată de reclamant nu este probată, iar ordinul de plată a sumei de 8 000 lei, prezentat de către avocatul reclamantului, nu confirmă faptul că reclamantul a achitat pentru asistența juridică acordată în această cauză careva bani, nefiind clar cine și cui a achitat suma de 8000 lei și pentru ce. În acest sens, solicitarea cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

Într-o ultimă ordine de idei, instanța de judecată reține că acțiunea înaintată a fost admisă în latura încasării prejudiciului material în sumă de 9 000 Euro, care la data adresării în instanța de judecată (18.12.2023[1]), constituia echivalentul sumei de 172 785,6 lei. Potrivit prevederilor art. 98 alin.(1) Cod de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporţional părţii admise din acţiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

În această ordine de idei, având în vedere că, reclamantul a fost scutit de la plata taxei de stat prin efectul legii, instanța de judecată stabilește că Țugui Artur, Ciumac Andrei și ÎS „Agenția Servicii Publice” urmează să achite în beneficiul statului suma de 5 183,56 lei cu titlu de taxă de stat.

8. În conformitate cu prevederile art.94, 238-241 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată

h o t ă r ă ş t e :

Se admite parțial, cererea de chemare în judecată concretizată înaintată de Chiseliov Alexandru către Țugui Artur, Ciumac Andrei, IP „Agenția Servicii Publice” și Burac Denis privind încasarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune și a cheltuielilor de judecată.

Se încasează în mod solidar de la Țugui Artur, IDNP *****, Ciumac Andrei, IDNP ***** și IP „Agenția Servicii Publice”, IDNO 1002600024700 în beneficiul lui Chiseliov Alexandr, IDNP *****, suma de 9 000 (nouă mii) Euro, echivalent în lei, conform cursului BNM la data executării, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune.

Se încasează în mod solidar de la Țugui Artur, IDNP *****, Ciumac Andrei, IDNP ***** și IP „Agenția Servicii Publice”, IDNO 1002600024700 în beneficiul statului, suma de 5 183,56 (cinci mii una sută optzeci și trei,56) lei, cu titlu de taxă de stat.

În rest, pretențiile se resping ca fiind neîntemeiate.

Hotărârea este cu drept de atac în ordine de apel în Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru), de la data pronunţării

[1] https://bnm.md/

dispozitivului hotărârii.

Preşedintele şedinţei,
Judecător **Eugeniu Beşelea**